

• Қишлоқда иқтисодий ислохотлар қандай бормоқда? ДЎСТЛИК ТУМАНИНИНГ БИР КУНИ

Дўстлик тумани... Беҳтиёр бу ҳақда ўйлашнинг биланок, ёзинг жазирма иссиғида қуёшдан қувват ва ҳарорат олиб яшнаётган далалар, мевали боғлар, кенг экинзорлар кўз ўнгингиздан ўтади. Шундай дамларда бу ерларнинг бир пайтлар қуш учса қаноти, одам ўтса оёғи қуядиган жойлар бўлганлигини тасаввурингизга сиғдира олмайсиз ҳам. Замон зами билан ўзгариб, кимсасиз жойларда барпо этилган турли қишлоқларда бугун 50 минг аҳоли истиқомат қилиб, Ўзбекистондек келажаги буюк мамлакатнинг ютуқларини бойитиш йўлида астойдил ишлашмоқда. Бошқачасига айтганда, чўл бағрида гул ундириляпти. Бу туйғайли кейинги йилларда туманда қишлоқ ҳужалиқининг кўпгина соҳалари тобора ривожланиб бораёпти. Янги иш жойларини ташкил этиш ҳисобига вужудга келган ўнлаб кичик ва қўшма корхоналарда тайёрланган хилма-хил маҳсулотлар одамларнинг кундалик эҳтиёжига ярапти. Шу тарзда қишлоқ қишлоқлари деҳқончилик, чорвачилик, боғдорчилик сингари оммавий касблар билан бирга дастгоҳларни бошқариш, ускуналарни ишлаштириш сирларини ҳам эгаллашмоқда. Бир сўз билан айтганда, «Дўстлик»нинг қишлоқларида саноат кириб келяпти. Мазкур саҳифада туманда бу борада қилинаётган ишлар, тўпланаётган бой тажрибалар ҳусусида ҳикоя қилинади.

«Биринчи навбатда саноатни, хизмат кўрсатиш соҳаларини қишлоққа олиб келишимиз, маҳсулотни қайта ишлайдиган ихчам корхоналарни қишлоқ заминига жойлаштиришимиз керак. Бизлар бир вақтлар одамларни қишлоқ жойларидан саноат марказларига олиб борганмиз. Бухорода, Фарғонада, Андижонда катта-катта тўқимачилик комбинатларини қурдик, шу кунга қадар бу корхоналарга 60-70 километр узқондан ёш қизларимизни, йигитларимизни олиб келиб ишлатаймиз. Бугун биз бутунлай бошқа сиёсатни тарғиб қилишимиз керак. Саноатни қишлоқ ҳужалиқига олиб келиш керак. Буни илгари ҳам кўп марта айтганман, ҳозир яна бир марта такрор айтаман: саноатни қишлоққа олиб келиш керак. Шунинг ҳисобидан ер меҳнатидан бўшаётган одамларни саноат, қурилиш ва хизмат кўрсатиш соҳаларида банд этиб, фермерларга жой бўшати беришимиз лозим. Бизнинг олдимизда шундан бошқа йўл йўқ».

Ислом КАРИМОВ.

ИСЛОХОТЛАР ИСТИҚБОЛГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Республикамизнинг давлат мустақиллигига эришишига ҳадемай беш йил тўлади. Шундай муваффақият ва қутлуғ таътаналар арафасида табарруқ юртимизнинг ҳар бир фуқароси ҳаяжонда. Чунки уларлар дунё айлаётидиган, одам фақат қорин тамми билан яшайди. Ватан озодлиги учун жонини тикканлар, эрки учун қурбон бўлаганлар озми? Бу ҳақда ўз вақтида Муҳаммад ибн Сулаймон Фузूलӣ шундай деб ёзган эди: «Менинг битта ҳаётим бор, бордую мингта ҳаётга эга бўлган тақдиримда ҳам ҳаммасини Ватаним учун сарфлаган бўлар эдим».

Мустақиллик ўзининг илк давридаёқ жуда кўп муаммоларни ҳал қилиш имконини берди. Оқддий бир мутахассисни шунчалик лавозимли ўринга кўтариш учун Москва кўрсатмасига кўз чиқиб ўтириданган эҳдида бошқарувнинг ҳоқимлик тизими жорий этилди.

• Туман ҳоқими Абдикхамит Ҳоҗиматуров.

Олий қурашлар тарихини хис этган киши бугунги мустақиллигимиз қадрини, аҳамиятини қалбдан англайди. Лекин бу ҳурлик айрим қишлоқлар ўйланганча, очил дастурхон эмас, аҳлилик, бирлик, бирдмалик, ҳақолат ва пок меҳнат, эътиқод билан салоқатли қурашлар мезасидир. Виллоямизда мустақиллигимиз мустақамаллиги борасида тарчи айрим муаммолар бўлиб қуврилган, иқтисодий қийинчилик юзага келган бўлса, давлат, одам ташаббуси, десак бўлади. Чунки, келган ва келмаётган жараёнлар шунга қаратилган бўлади. Тўғри яшашнинг мураккаб жараёни, чаканлик тувиши биланок оғирнинг ёшбонига парку етиш қўйилмайд.

Бундай оғир олаш учун ўзимиз йиллар қурашши, меҳнат қилиши, заҳмат чекиши тўғри келади. Мустақиллик боис табиқатлик ва боқимандлик кайфиятини барҳам топиб, одамлар онда янги ҳаракат шаклига боради. Лекин ҳамнинг ҳам бирдмаллиги янги талаб ва маромларга тушиши, қувиллиши омон эмас. Бозор иқтисодиётининг тулқинли жараёни нарх-наволар сарқашларини юзага келтириди.

Биз узок йиллар қимматчилик, тақчилликни ҳар ҳолда билмай яшадик. Тер тукиб ишлашса бўлди, бу етгани давлат тўғри қилиди, деган тушулганча қувилди қоландик. Ишбилармонлик нима, кичик корхоналар оғирини зарурат борми-йўқми, буни ўйлашмасдик ҳам. Шу боисдан айрим ҳолатлар бизни бирларини довларга қўйди. Ҳукуматимиз, шахсан, малакалик Президентининг доно сиепати, тўғри йўл-йўриқлари одамларни таҳдиддан сақлаб, ақл-фаросат билан иш қилиш, бозор иқтисоди талабларига мослашганини чорлади. Натигада одамлар жойларини англаб, тўғри йўлни танлашди ва қийинчиликларини ентй ўтишти. Бизлар ҳам кичик корхоналарни туманимиз миқсисда келтириштириш, маҳсулот турларини қулайтириш учун ишбилармон ва ташаббускор китилларга кенг йўл очиб бердик. Ҳар бир ҳужалиқнинг 67 гектар маҳсулот ишлаб чиқарадиган уа корхонаси бўлсин, деган талабни қўйдик. Кичик корхоналарни ташкил этишга қўшма муаммолар бор. Билан қўй етиш-мас, билан унинг гилдияларини айлантиридан хом-хаша йўқ. Мен бари та турлати кичик корхоналарни тула қувват билан ишлаштини, деб қаҳдоқ бера олмаيمان. Ёнг муҳими, одамлар кичик корхоналар ҳаётли зарурат эканлигини тушушиб етишлар.

Туманимизда деҳқончилик ва чорвачилик билан бир қаторда саноатни ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Айни пайтда 10 та саноат корхонаси бетухот ишлаб турибди. Утган йилнинг шу даврига нисбатан уларда 60 миллион сумлик кул маҳсулот ишлаб чиқарилиди. Ўйрик корхоналар қосида оғирини кичик корхоналар маҳсулот бера бошлагани айрим муаммоларнинг ечиловини етиштирди. Янги иш жойларини очилиши ҳисобига қишлоқ аҳолиси маҳсулот тайёрлашни ҳам ўрганди. Иқтисодий ишларнинг қувиллиши келиши ишбилармон, сўқ муваққасларга эҳтиёжнинг қаттиқлиги амалда нотобланди. Бу эҳтиёж ҳориқий малакалар билан бўладиган иқтисодий алоқаларда айниқса аққол кўза ташланмоқда. Ҳозирда туманимизда белта корхона ва ташкилот ўз маҳсулотларини хорижа чиқармоқда.

Қувончли ҳолати шундаки, туманимизда қишлоқ ҳужалиқ маҳсулотларини қайта ишлаш қўлами шиддат билан кенгайиб бормоқда. Шу йўналишда тайёрланаётган маҳсулотлар сифат жиҳатидан жаҳон улчовига жуда яқинлашиб бормоқда. Ҳозир туманимизда 46 та кичик ва 4 та қўшма корхоналар ишлаб турибди. Уларнинг айримлари хориқ фирмалари билан ҳамкорликда иш олиб борапти. Дон маҳсулотлари ва пахта тозалаш корхоналари ўз маҳсулотлари ҳисобига Ҳамдустлик давлатлари билан мот айриворлашни йўлга қўйган. Тез орада Франсиянинг «Долог-Данк» фирмаси билан ҳақориворлаш сирт заводини қуриш режалаштирилган. 1997 йилда Германиянинг «ВМСКС» фирмаси технологияси асосида қишлоқ ҳужалиқ маҳсулотларини қайта ишлайдиган белта кичик корхона ташкил этилди. Шу уринида бир нарсани таъкидлаш ўмоқчи: юртбошимиз кул мурта айтаб утқарибдики, ишнинг муваффақиятини қадрларга, уларнинг малака ва тажрибасига боғлиқ. Туманимиз ҳоқимлиги ва ҳужалиқлар бошқарувида давр рўқини яқини хис этган

• «Бозор» ҳисдорлик жамиятининг раиси Нормуҳаммад Хўжасhev чорвачиликни сердорамд соҳата айлантиришга эришган тажрибали мутахассис.

Ижтимоий муҳофаза МАЛИКА ЁЛГИЗ ЭМАС

Бир оғиз ширин сўз билан дардманлар қалбига малаҳм бағишлаб, қувилгани тоқиб қурашдан ортиқ сувоб борми? Агар бунинг енига оғилга моддий ердм, хайр-саховат қилишса? «Навбозор» ширкатлар билан ширкатлар япония Малика Гайбуллаева ата шундай меҳри даре қилишлар туйғайли ўзининг хасталигини нотимай, оқса туриб келганига узид боғламодди. Малика ҳозир бор йўли 26 ёши. Икки фарзандини оғилси. Аммо отир калликача чалишиб, тулпакча қилиқ милашган қолган. Муваққасларнинг фикрати қарангата у чет элга мувожаз олишни зарур. Бундан бир неча ой аввал туман хотинқизлар кўмитаси ва меҳр-шафқат жағрамасининг бўлими мурожат билан қўриб, қувиллиши Малика Гайбуллаевага инсонийлик ердми қурсатишга даянат этган эди.

Ҳозир қатор ташкилот ва муассасалар шу мақсад учун «Пахтабон»нинг туман бўлимида очилган 70401 ҳисоб рақамига малаҳм уқашиб бормоқда. Янгида туман ҳоқими Абдикхамит Ҳоҗиматуров Малика Гайбуллаевани давлатнинг фойдалари бир оёқик маошини уқашиб берди. Бундай саховатлиқ ҳоқимнинг уринбошлари ва ҳоқимнинг муваққасларини, қовларса Ўзбекистон «Адолат» совиётликмоқратик партияси Дўстлик тумани кенашининг биринчи қотиб Орақул Ласов ҳам четга қилишмади. Улар Маликага боқили қувилган муҳим қурсатишди.

ҳодимлар ишлашмоқда. Уларнинг асарияти тадбиркор, ишбилармон муваққаслар, эл учун астойдил жон қуйиладиган одамлар. Улар боқимандлик кайфиятининг ҳоли буланишларини учун ҳам ўз ташкилотлари, корхона ва ҳужалиқларида сезиларли натижаларга эришишмоқда. Кейинги йилларда бу ишчан муваққасларимиз туйғайли туманда қўлаш ишлар қилиши. «Оқ олтин», Саркисов номли, «Ўзбекистон мустақиллиги» ширкатлар уюшмаларининг раислари Раҳимов Эшонқул, Маматкул Абураҳимов, Норбек Қаймов, доғдир фермерларимиз Эманқул Мавлютов, Сойибхон Сойиббекова, Собир Усмонов, Бахтиёр Шербеков, Галой Шодиев Дўстлик дон маҳсулотлари корхонасининг директори Саидқодом Сайидрамонов, 28-автокорхона раҳбари Шукр Ходиров, тадбиркор Сайиддин Худойбердиев, куп тармоқли «Баҳомат» фирмасининг директори Муртабоқул Исканов ва бошқа ишчан муваққасларимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Ўртбонимизнинг қишлоқларни ижтимоий ҳимоялаш туғрисидаги Фермонини ичти бақарийшга астойдил ҳаракат қиламиз. Айни пайтда вилоят хайрия жағрамаси орқали 600 тоннадон молдий ердм олмақда. Туманимизда куп тармоқли «Дўстлик» ҳусусий корхонаси ишга тушиши билан 120 киши иш билан таъминланди. Тўғри Одилов раҳбарлигида бу корхона туман аҳолисининг ун ва ун маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондиришга қўл келмоқда. Бундан ташқари, туман маркази ва ҳужалиқлар қўрғонларида теғирмон, саратонқосна, этиқдустлик устаноналари, ноғиёхоналар фаолиятини ташкирляпти.

Аграрсаноатда янгилашлар ижарачилик ҳаракати ва фермер ҳужалиқлари фаолияти озиқовқат таъминотидаги уқашилар ва етишмовчиликлар уринини қоллашга ердм бермоқда. Утган йили фермер ҳужалиқлари режалашдиган ағча куп тушт, сўт етиштиришди. Шу билан бирга мул таъна ҳосили етиштиришди. Туманимиз тарихида биринчи мартаба 33729 тонна боқиди дон ишлаб чиқарилиди. Сабзавот ва полвз маҳсулотлари етиштириш буйича ҳам қатор муваффақиятлар қўлга киритилди. Саноат, қурилиш ва транспортда илжобий ўзгаришлар рўй берди. Аҳолига савдо, маданий-маошиий ҳамда табиқий хизмат кўрсатиш бирмунча яқинлашди, спорт ишлари жонланди. Бу қувончли ҳол, албатта. Ҳозир олдимизда деҳқончиликнинг асоси бўлган пахтачиликни ривожлантиришдек бош вазифа турибди.

Туманимиз чорвалдорлари бу йил чорва моллари бош сонини қулайтириш, маҳсулотларини ошириш ҳисобига тушт ишлаб чиқаришни 670 тоннага, сўти 4400 тоннага етказишга сўз берганлар. Деҳқонлар, боғбону саёзавоткорларимизнинг режалари ҳам улғ. улар мустақиллигининг беши йиллигига 48200 тонна пахта, 45600 тонна галла, 1700 тонна полвз маҳсулотлари, 1669 тонна мена, 1316 тонна узум ва қўлаб қишлоқ ҳужалиқ маҳсулотлари етиштиришни мақсад қўлиб қўйганлар. Ердларнинг мелиоратив ҳолатини яқиниш мақсисда давлат йили билан 8 миллион сумлик иш бақарини қўла тутилган ва иш қизини давом этиришмоқда.

Республика Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дагури туғрисидаги қарорига қишлоқ аҳолисининг турмуш шароитини том малаҳда ривожлантириш, юксак савияга кўтариш вазифаси қўйилган. Биз кейинги йилларда туманимиз иқтисодий ривожланишини таъминлаш, барча тармоқларни муносиб тарзда йўлга қўйиш билан бир қаторда аҳолининг турмуш шароитини яқиниш, қишлоқларнинг гавлаштириш, ичимлик суви билан таъминлаш, маданий-маошиий ва табиқий хизматини йўлга қўйиш масалалари билан ҳам жиддий шуғулланиб келамиз. Вазирлар Маҳкамасининг ушбу қарори бизнинг зинмаларга янги вазифалар қўйди. Қишлоқларни ҳар томонлама ривожлантириш, маҳант уқашини турмуш тарзини қулайтириш ва эҳтиёжларини таъминлаш бизнинг бош дастурибиз ҳисобланади.

Абдикхамит ҲОҒИМУРОВ, Жиззак вилояти Дўстлик тумани ҳоқими.

Ишбилармонлик — давр талаби КИЧИК КОРХОНАЛАР КЎПАЯДИ

Қишлоғимиз ўзининг маърифатпарвар зиёлилари-ю, миришкор деҳқонлари ва боғбонлари билан машхур. Кейинги йилларда бу ерда қўлашга соҳалар қатори маошиий хизмат тармоқлари ҳам жадал ривожланиб бормоқда. Қишлоққа саноатни кириб келиши қувилмоқда. Буни албатта кейинги пайтда аҳолининг кенг истеъмол малаҳрига, айниқса, уй-ўзгор буюмларига бўлган эҳтиёжини қондиришда тугилган табиқий қийинчиликларни ўзи тақозо этмоқда.

Албатта бундай пайтда отин қамчиланган, янгиликка узини уриб, ҳақ эҳтиёжини ўйлаган одам ютади. Чунки, утпн даврини қийинчиликларини хилма-хил маҳсулотлар ишлаб чиқаришни қулайтириш билангина ентйи мумкин. Аслида куп йиллик тажрибамиздан утган бундай усул бизга ҳам панд бермади. Аксинча, янги ютуқларга рағбатлантирди. Қийин бўлишга қарамасдан яқин хориқдаги давлатлардан ускуналар олиб келиб, кичик корхоналар ташкил этишга киришдик. Ширкатлар уюшмасининг маъмурий биносидан ишлашга ажратилган учта хонага уратилган дастоҳларда қишлоқ ешлари ишлаб бошладилар. Шундай йўл билан тикувчилик цехини ҳам барпо этдик. Бу цехда эндиликда ўртак ортиқ харидорлар маҳсулотлар тайёрлашиб, савдо шаҳобчаларига етказиб берилляпти. Бош-

қачасига айтганда, ўзимиз тайёрлаган маҳсулотни сотишнинг ундасидан ўзимиз чиқаямиз. Бундан ташқари қишлоқда қўшма ишчи уринларини қулайтиришга хизмат қилаётган дурадгорчилик цехи, электр теғирмон ҳам бир маромда ишлаб турибди.

Биз яқин келажақда халқнинг кундалик эҳтиёжига ярайдиган яна қатор ишчи уринларини ташкил этишни, бу орқали халқ истеъмол малаҳрига ишлаб чиқаришни қулайтиришни мулжалляпмиз. Бу албатта фаолиятимиз доирасини кенгайтиришгагина хизмат қилиб қолмай қишлоқда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришга ҳам йўл очади.

Дамир ХОЛИҚОВ «Оқ олтин» ширкатлар уюшмаси раисининг муовини.

• Қосим Раҳимов номли ширкатлар уюшмасининг 2-ширкатда баравақ ушб ўсаётган гузаларга Нисофар Абдуқўлиева, Буражаб Умирова, Ширга Мамасева сингари ишчиларнинг катта меҳнати сиғмоқда.

• «Манас» ширкатлар бирлашмаси раиси Раҳмон Малашов (ўртада) ширкат раиси Душобай Суенов ва ҳужалиқнинг бош ибрийи Ўбақдулла Холиқов билан галла ўғир-иғирини олиб борилаётган майдонда ҳосилнинг ривожини қўлаш кечириммоқда.

Иزلанишлар маҳсули УЗЛАРИНИНГ ЁРПИҒИ БЎЛАДИ

Бозор иқтисодиётини шароитида аҳоли учун зарур бўлган буюмлар тақчиллашиб қолди, дейишдан даврлар утуб кетди. Дўстлик туманидаги бир қатор ҳужалиқларда бунинг чораси топилмоқда. Тадбиркорлик билан иш қилиш ҳисобига қўлашга буюмлар бевосита туман ҳужалиқларининг ўзидан ишлаб чиқариляпти.

«Дўстлик» ширкатлар уюшмасининг раҳбари Турғунбой Иброҳимов асли олим-аграном. У олий маълумотга эга бўлганда кейин ҳам бир неча йил бригадир, бўлим аграноми бўлиб ишлади. Кейинчилик бўлимга бошқарувчилик қилди. Бошқа қатор масъул вазифаларда ишлаб, ҳаётнинг паст-баландини урганди. Шунинг учунми у Дўстлик тумани ҳоқимининг биринчи муовини бўлиб ишлайётган кезларида ҳам даладан қувилди узоқломи. Узи ташаббус билан чиқиб, утган йилнинг қузида «Дўстлик» ширкатлар уюшмасига раис бўлиб ишга келди. Янги, еш талабчан раҳбар ўзи билан ҳужалиқка қўшма янгиликларини ҳам олиб келди. Қишлоқ ҳужалиқини қулайтириш билан бирга аҳоли галжум жойларда янги иш жойларини барпо этишга алоҳида эътибор берди. Шу қуларда ширкатлар уюшмасининг маркази қургонига кийим тикши, гилам туқиш, буюқ ишлаб чиқариш, қанчолат маҳсулотлари ва оҳақ тайёрловчи цехлар ишлаб турибди. Кичик корхонада иссиқхоналар учун пленка тайёрланмоқда. Теғирмон, мойжувоқ, двигателлар блокларини тайёрлайдиган цех фаолият қурсатыпти.

Сир эмаски, турли хил буюқлар ҳозир эмас, ҳатто бундан тўрт-беш йил аввал

ҳам камбб эди. Туман ҳоқимиятининг ташаббуси билан уюшма бошқаруви раиси Турғунбой Иброҳимовнинг бевосита жонқуяриқли туйғайли бу ерда туғри хил буюқ тайёрлайдиган цех ишга туширилди. У бир йилда 80 тоннага яқин маҳсулот ишлаб чиқаришга мулжалланган. Нархи ҳам анча арзон. Оҳақ тайёрловчи цехнинг маҳсулотлари ҳам шундай. Истеъмолчининг қўлашга бозор нархидан 40 фоиз арзон нархда етиб боради. Уй қуриб, бошпаналарни таъмирлаётганлар уларига шундай имкониятларни яратётганларнинг ҳақига раҳмат айтиб, дуо айланимоқда. Яна бир гап: ширкатлар уюшмасида йилда 15 миллион банка тузлама ишлаб чиқаришга мулжалланган консерва заводи қурилади. Заводда томат пастаси, турли меваларнинг шарбатини тайёрлаш билан бирга саёзавотларни сирқалаш ишлари ҳам амалга оширилади. Шу мақсад учун икки гектар майдонда иссиқхона ташкил этилди.

Бу ерда мақорон, макжухори қалдамчаси тайёрлайдиган кичик корхоналар ҳам пайдо бўлди. Жамоанинг бу йилги режалари улкан. Уларни ўйлаган сайин дилинг ярайди. Қуриқнинг кичик корхоналарида ишлаб чиқарилаётган хилма-хил маҳсулотларини қурғач оса қузинг қувнаб, қалбинг қувонча тулади. Ахир бу мустақиллигимизнинг илк неъматлари. Хали «Дўстлик»да бундай неъматлар куп бўлади. Уларга албатта ҳужалиқнинг ўз ерлиги қўйилади.

• Мохир пылақор Пардахол Қобилова бир күти урудан 110 килограмм «қумуш тола» етиштириб, «Дўстлик» ширкатлар уюшмасида кўччиликка намуна бўлди.

• «Оқбулоқ» куп тармоқли ҳусусий корхона раиси Руслан Худойбердиев уқаси Шоди билан келусида қилинадиган ишларни келишиб олмақда.

• «Манас» ширкатлар бирлашмасининг 2-ширкати моҳир галлақори 75 гектар майдондан 40 пентнердан ҳосил ишлаб чиқармоқда.

Интилганга — толе ёр

ЧЎЛНИ ИЗМИГА БЎЙСУНДИРГАНЛАР бугун қишлоққа шаҳарнинг нафасини олиб келишмоқда

«Ўзбекистон Мустақиллиги» ширкатлар уюшмаси Дўстлик туманидаги боғдорчилик ва узумчиликка ихтисослашган ҳужалиқлариниқе бири. Икки йилдики, унга оддий чўққуварликдан «совхоз директори»ю республика қишлоқ ҳужалиқ вазири даражасигагача бўлган қатор маъсулларни вазифаларда меҳнат қилган изланувчан, тадбиркор раҳбар Норбек ҚАЮМОВ етакчилик қилиб келмоқда.

Асли касби олий маълумотли аграном бўлган, Боевот, Меҳнатобод, Дўстлик туманлари кентлиқларида ишлаб, чўлда чиванқан Норбек ака янгиликка ўч раҳбар. Иши ва юмушини куп бўлишга қарамай доимо қувилди мабуотини қувилди боришга, равию ва теледидане янгиликларидан хабардор бўлиб туришга вақт топади. Ҳаётга ортирган тажрибаларини ишга солиб, бир-бириндан иборати ташаббусларини аввало ўзи бошқараётган ҳужалиқда амалга оширишга иштироки. Бу ерда маҳсулот ишлаб чиқариш қўлами йилдан-йилга ортиб борапти. Жумладан, 1995 йилда аввалги йилдагига нисбатан узум етиштирини тўрт баробар қўлайди. Бошқача қилиб айтганда, у 4 мити тоннага ташиқти қилди. Қуруқ мена тайёрлаш сурьатлари ҳам анча қўлаи бўлди. 50 тоннага етказилди.

— Бу йил жамоамизда ишчи янгица ташиқти элдик, — дейди ширкатлар уюшмаси бошқаруви раиси Норбек Қаймов. — Бирлашмамаз оғилта ширкатини боғлов. Аммо уларнинг ҳар бирини олдига қувилгани муҳим вазифаси бор. Иккинчи ширкат мена ва саёзавот маҳсулотлари етиштиришга, қолганлари эса қуруқ мена тайёрлаш, қишлоқ ҳужалиқига техник хизмат қурсатишга ихтисослашган. Яна бир ширкатимиз эса ҳужалиқнинг ижтимоий вазифаларини билан шуғулланади. Ҳар бир ширкатимиз 25 гектарга яқин алоҳид бор. Уларда ҳисоб-хисоб алоҳида ҳолда юртивоқили. Етиштириш маҳсулотларини ҳам узари солиштириб, даромадларини ҳам узари тасарруф этишлади. Бирлашмага эса ишлаб-чиқариш маҳсулотларининг 20 фоизини ажратилди. Бундан қувилган мақсад халқ фаровонлигини оширишдир. Биз биринчи галда бирлашмамаз меҳнатдорларининг турмуш-даражасини яқинлаш масаласида илгарилашдик. Оғилни, бирлашмага ажратилган 20 фоиз ҳам яқин даромад келтирди. Ҳозирги пайтда мена етиштириш осон иш эмас. Билан одам ушбу ҳар бир даромад бамисоли бир иш. Бунга боғиб

кетмон тушишга, қайчи ишлатишни билса бўлди, дейишган вақтлар аилкачон утуб кетган.

Қаторасида тўрт-беш йилдан буён узум ва мена тайёрлаш режаларини бақаромай келган жамоа янги раҳбар туйғайли бир йилда қаддини ростлаб олди. Тоқсор ва боғлардан яна мул ҳосил олиш бошланди. Жамоамиз ахир республикамиз мустақиллигининг беши йиллиги катта таътаналар билан ишловчанлигини бу унқилмас йилда 670 гектар тоқсордан 4,5 мити тонна узум етиштиришнинг, 3 мити тонна муваллас тайёрлашнинг, 100 тонна майвз қуришнинг қувилди. Бирлашма боғларида ҳар йили мити тоннадан зиёд мена йигитириш оливади. Унинг маълум қисминини шарбат ва қокит тайёрлаш, эл дастурхонига тортиқ қилинади. Бу йил қайта ишловчилар ўз илгариликларига солиқ қўлиб 250 тонна олма шарбати ва 30 тонна қокит тайёрлашга мулжаллашмоқда. Биргина шу соҳанинг узидан олинадиган фойда 300 мити сумдан зиёдроқ бўлиши қувилляпти. Қайовини топсанг, қор ҳам евади, деталари шу бўлса керак!

Бирлашмага ишлаб турган кичик ва қўшма корхоналар аҳолининг хилма-хил хизматларга бўлган эҳтиёжини қондиришга ердм бермоқда. Уларнинг бирини утган йили узуминг урутидан мой олиш йўлга қўйилди. Ваҳоланки, Қўқон е-мой комбинатидан кейин малаҳатимизда иккинчи бўлиб шу бирлашмага бу янгиликка қўла урилди. Узуминг урутидан тайёрланган шифобох мойини ошқозон ва ичак касалликларини даволашда ҳам беқисс аҳамиятга эга эканлигини ислом фойда элтироқ этилган.

Ширкатлар уюшмасида бу йил яна бир муҳим янгилик амалга оширилди. Қишлоқ ҳужалиқ маҳсулотларини қишлоқдан сирт ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Жаҳон андоқини талабларига тула жўлаб берувчи бу янгиликнинг иқтисодий самараси катта. Уюшмага муамй даромад келтирди.

Изланувчан таъабдан раҳбар Норбек Қаймов янги соҳаларни ривожлантириш ҳисобига ҳужалиқини санюстлашган, сертармоқ жамоата айлантириб борапти. Иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришга кенг йўл очмоқда. Яқинда уюшмада консерва цехи қуришга киришилди. Турли соҳаларни ўз ичига олган бошқа қатор корхоналарини ташкил этиш бошлаб юборилди. Бу хайри ишлар шубҳасиз келусида албатта ўз самарасини берили, қишлоқ обод, юрт фаровон бўлади.

• Туманда бу йил ҳам ишладан юқори ҳосил олиниб, 32 тонна «қумуш тола» етиштирилди ва давлатга сотилди.

Футбол ДЎСТЛИК БЎШ КЕЛМАЙДИ

«Дўстлик» жамоаси бу йилги футбол маҳсулоти сафарда — Форин туманининг «Б

Ўзбекистон Мустақиллигининг беш йиллигига

ДАВЛАТ - ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИДА ФУҚАРОЛИК МУНОСАБАТЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING КОНСТИТУЦИЯСИ

«...ҳар қандай давлатнинг Конституцияси унда яшовчи халқнинг иродасини, руҳиятини ижтимоий онги ва маданиятини акс эттиради. Конституция халқнинг сиёсий донолиги ва тафаккури мақсулидир».

Ислом КАРИМОВ.

Бозор иқтисодиёти талабларига мувофиқ яшаш тарзининг узига хос жиҳатларидан, шартларидан бири давлат — жамият ва фуқаролик муносабатларининг ташкил этишда амалдаги қонунийликка тулик, онгли равишда риоя этишидир. Иккинчи (шарти эса, давлат томонидан уриятланган жамият тараққиётини ривожлантириш ва жадаллантириш учун уриятланган ҳуқуқий тартиб инсонлар, мулкдорлар ва фуқаролар манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган, шунингдек, уларнинг шахсий конституцион ҳуқуқларини амалдаги қонунийликка қафолатлаштириш. Учинчи шарт, жамиятда иқтисодий фаолият юритаётган еки шу жамиятнинг аъзоси сифатида яшаётган инсонларнинг қайси миллатга, қайси сиёсий партияга аъзолиги, қайси жинсга, ирққа мансублигидан қатъий назар қонун олдида тенглигини таъминлаштириш.

Юқоридаги масалаларнинг Ўзбекистонда халқро ҳуқуқ меъёрларига мувофиқ Асосий Қонунда мустақамланганлиги, амалда эса тулик ҳаётга жорий қилинганлиги, жамиятда давлат ва фуқаролик муносабатларининг уйғунлашувига олиб келиди.

Ўзбекистоннинг истиқлол ва тараққиёт йўлининг асосий масалаларидан бири булган фуқаролик муносабатларининг Конституцияга асосланганлиги жамиятда ҳуқуқий, демократик давлатчилик қонунийлигини вужудга келтиришга ҳамда босқичма-босқич чуқурлаштиришга ҳуқуқий, иқтисодий, маърифий ва мафкуравий шарт-шароитлар яратиш. Бу эса, уз навбатида мамлакатимизда давлат ва жамият ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришнинг асосий сабаби булган фуқаролик муносабатлари қонунийлигини халқро ҳуқуқ меъёрлари даражасида ҳал этишдан шарт-шароитлар республикамиз ижтимоий-иқтисодий ҳаётида яратилди. Халқимиз ва фуқароларимиз манфаатларини узида акс эттирган амалдаги жорий қонунийликнинг жадон даражасида тақомиллаштириш ишлари мамлакатимизда ҳуқуқий иқтисодий, маърифий ислохотлар боис шакллантирилмоқда.

Ривожланган давлатларнинг қучилишида фуқароларнинг шахсий ҳуқуқлари қонунийлик қафолатланган каби бизнинг республикамиз ҳам инсон ҳуқуқларини қонун даражасида қутарин йўлидан бориб, уз конституциясининг иккинчи бўлимида инсон ва фуқароларнинг асосий ҳуқуқлари, эркинлиги ва бурчлари ҳақон демократик қонунийлик талабларига ва меъёрларига жавоб берадиган тарзда мустақамланган.

Асосий қонунимизнинг 24-моддасида «Яшаш ҳуқуқи ҳар бир инсоннинг узвий ҳуқуқидир. Инсон ҳаётига суяқкад қилиш энг оғир жиноятдир», шунингдек, 25-моддала «Ҳар ким эркинлик ва шахсий ҳақонлиқ ҳуқуқига эга. Ҳеч ким қонунга асосланган ҳолда ҳибсга олиниши эки ҳамда қасданлиш мусулмин эмас» деб мустақамланган. Юқоридаги Конституциямизда мустақамланган қондаларга кура бизнинг мамлакатимизда давлатимиз ва ҳукуматимиз зиммасига бир қатор мажбурийларни юклайди. Булар она ва боланинг яхши яшаш ҳамда боланинг ривожланиши учун давлатимиз томонидан қонунийлик белгилаш ижтимоий қафолатлар бўлиб, улар жорий қонунийликларда ва Президентини Фармонларида уз аксини топган.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган туб маънодаги ислохотларнинг асосий мақсади, халқимиз ва фуқароларимизнинг соғлом турмуш тарзини ривожлантирган мамлакатимиз даражасига етказиш учун уларга иқтисодий, ҳуқуқий, моливий, маърифий ва маънавий шарт-шароитларни давлат томонидан яратишдир.

Албатта фуқаролар ҳаётта талбик қилинаётган ислохотларда унинг мазмуни ва моҳиятини тулик тушуниб етанилганда ислохотларда фаол иштирок этишлари, республикамиз фуқаролари бутунги қунда бозор иқтисодиётига утиш дарвининг қийинчиликлари билан борар ениб, нури келажак учун, фарзандларининг бахти учун меҳнат қилаётганликлари хис қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам улар ҳуқуқий мулкни шакллантириш, уз ҳуқуқий қорхонасига эга бўлиш, янги замонавий ишлаб чиқариш муносабатларини ташкил қилиш, истиқлолнинг авайлаб-аераш, мустақиллигини иқтисодий жиҳатдан мустақамлаш каби ишларда фаол иштирок этиб, бутунги қунда фуқароларимиз ташки иқтисодий муносабатларнинг субъекти бўлиб, мулкдор сифатида иқтисодий фаолият юритмоқдалар.

Асосий Қонунимизнинг 36, 37, 53, 54-моддаларида белгилашганлик, республика фуқаролари ва фуқаролик ҳуқуқига эга бўлмаган чет эл тadbirkorлари республикамизнинг мусулмин муносабатларида тadbirkorлик шакли ишлаб чиқаришда мустақамлаш фаолиятларини ташкил этиб, уз қисиб-қисибларини қонунийлик биноан эксплуатация қилиш, уз қисиб-қисибларини асосида фойда олиш эвазига ҳуқуқий мулкдан мулк яратиш ҳуқуқини ҳам беради. Ҳуқуқий мулкдорларнинг меҳнат қилиш эркинлигининг қонунийлик мустақамланганлигини эътиборга олиб қонунийлик мувофиқ тузилган меҳнат шартномасига асосан еллама ишчи қундан фойдаланиши мумкин.

Бизга бутунги қунда матулум бўлдики, бир томонлама ривожланишга асосланган, ҳуқуқий мулкни инкор этган, юқоридан туриб тақсимланган тамойилларга амал қилган, коммунистик мафкура қондалари жамиятда амалдаги қонунийликдан устуни фаолиятда асосланган мамлакатимизда туб маънодаги турган собиқ Иттифоқ даврида мамлакатимизда мулкдорлар фуқаролик муносабатларини жорий қилиш ва ҳуқуқий, демократик фуқаролик жамиятини қарор топтириш мумкин эмас эди. Чунки, уз даврда фуқаролар ҳақоннинг ҳуқуқий, демократик тамойилларидан умуман беҳабар эдилар.

Мустақиллигимиз боис бутунги қунда жамиятимиз сиёсий, иқтисодий, ҳуқуқий, маънавий, маърифий жиҳатдан ҳар томонлама тақомиллашган, ривожланиб фуқароларимиз ва мулкдорларамиз томонидан яратилган моддий бойликлар, товарлар ҳамда интеллектуал бойликлар ҳақон бозорда муносиб баҳолашган, республикамиз ва халқимиз манфаатларига хизмат қилмоқда.

Иқтисодий ислохотларнинг мумин, ажрама қисми булган ҳуқуқийлаштириш жараёнида янги, давлат мулкни ҳуқуқий сийлаштириш фаолиятларида фуқароларимиз фаол иштирок этиб, мулкдорлик ҳуқуқини қунга киритмоқдалар. Натигада жамиятда ҳуқуқий мулкчилик салмоғи қундан қунга ошмоқда. Оқибатда жамиятнинг урта қатлам фуқароларидан мулк соҳибдари сонини қунайиштириш, англидан янги давлатга қарам бўлмаган ҳуқуқий мулкчиликка асосланган уюшмаларнинг вужудга келиши ҳамда иқтисодий фаолият юритишига имконият яратишмоқда.

Биринчи чакirik Ўзбекистон Республикасини Олий Мажлиснинг бешинчи сессиясида «Фуқаролик қолекан иккинчи қисми лойиҳасининг қуриб чиқилиши ҳамда «Активдорлар жамиятларининг қуриб чиқилиши» қонунини қунга киритиш тўғрисида ва активдорларнинг ҳуқуқларини қунга киритиш тўғрисида»ги, «Эркин иқтисодий зоналари тўғрисида»ги, «Қимматли дағти, «Эркин иқтисодий зоналари тўғрисида»ги қонунлар бозорнинг фаолият қуратиш механизми тўғрисида»ги қонунларни қабул қилиниши жамиятимизда амалга оширилган.

ган иқтисодий ислохотларнинг иккинчи босқичини муваффақиятли яқунлашга ҳамда ҳуқуқий замин яратиш, мамлакатимизда мулкдорларимиз учун янгидан-янги иқтисодий йўналишлар очилишига ҳуқуқий имкониятларни вужудга келтириш.

Фуқароларимизнинг мулкдор сифатида қимматли қозғолар бозорда иштирок этиш ҳуқуқини қонунийлик белгилашнинг, фуқароларимизни қимматли қозғолар бозорда муносиб субъекти сифатида қатнашиши таъминлашнинг, уларнинг иқтисодий жиҳатдан фойда олишини қонунийлик қафолатлаштириш.

Мамлакатимизда давлат ва фуқаролар ўртасидаги муносабатларни тартибга солиш ҳуқуқий тартибини Асосий Қонунимизга мувофиқ ҳақон демократик тамойиллари асосида ишлаб чиқилганлиги боис Ўзбекистонда тинчлик, барқарорлик, фуқаролар ва миллатлар тотувлиги талаб даражасида ҳал этилди. Буни ҳақоннинг йирик давлатшунослари ва сессияшунослари ҳам тан олмақдалар. Шунингдек, давлат тузумини халқро меъёрлар асосида тузиш ва унинг фаолиятини амалга ошириш ишлари ҳам муваффақиятли яқунланди.

Иқтисодиётни ҳақон иқтисодиети талабларига мувофиқ замонавийлаштириш вазифаларини ҳам ҳал этиш Президентимиз И. Каримов томонидан ишлаб чиқилган, Ўзбекистонда суверен демократик ҳуқуқий давлатни вужудга келтиришга давлат-жамият ва фуқаролик муносабатларини ривожлантиришнинг буюк беш тамойилига асосланган ислохотлар ҳаётда туғрилигини намоян қилиб, Ўзбекистонни тўғри йўлдан кетаётганлигини исботлади. Ўзбекистон бутунги қунда МДҲ даги энг барқарор, тинчлик, осейишталлик уриятланган, халқи ва фуқароларида ортиган қунга ишонч, имон, эътиқод шаклланган мустақил республикалардан бири бўлиб қолмоқда.

Албатта, мустақиллигини қунга киритган барча давлатлар ҳам ҳақон демократик тамойилларга монанд Конституцияни қабул қилиш давлат-жамият ва фуқаролик муносабатларини тараққиёт этиришга хизмат қилмайди. Бу ерда энг муҳими давлат фуқаролар, мансабдор шахслар, мулкдорлар, тadbirkorлар томонидан амалдаги қонунийликка тулик риоя этилишини таъминлашга эришмоқ зарурдир. Бунинг учун қунга табақалади мансабдор шахсларни, фуқароларимизнинг ҳуқуқий онгини шакллантириш, жамиятда ҳуқуқий саводхонликни қарор топтириш, ҳар биримизда қонунийлик нисбатан ҳурмат ҳиссини ривожлантириш учун ҳуқуқий муҳофаза қилиш органлари билан бир қаторда энгилликни, шу ҳоқоннинг иқтисодий олимлари, маданият ва дин арбоблари, маҳалла оқсонқоллари, оила бошлиқлари, уқитувчилар ҳуқуқий давлат қуриш йўлидаги масъулиятли ишларда жаобгарликни сезган ҳолда фаол иштирок этишлари лозим булади.

Тарихдан маълумки, давлат-жамият ва фуқаролик муносабатларини шакллантиришда, тараққиёт этиришига бу табаркур заманда давлатчилик муносабатларини ривожлантирган буюк давлат арбоблари Амр Темур, Мирзо Улутбек, Алишер Навоий ва Мирзо Бобурларнинг шарқ ва ислом фалсафасига асосланган инсоф, диенат ва адолатга таъинган қонунийлик давлат-жамият ва фуқаролик муносабатларини ривожлантиришга хизмат қилган. Шунингдек, Наҳмиддин Кубро, Абдхўлиқ Гиждувий, Нақибанд, Ибн Сино, Бегуний, Аҳмад Фарғоний, Ҳужа Аҳрор Вали, Аҳмад Яссавий каби дунё тан олган олим болларимизнинг беқисе интеллектуал бойликлари жамият тараққиётига хизмат қилиш билан биргаллик, жамиятда тинчликни, осейишталликни, тотувликни, давлат томонидан уриятланган ҳуқуқий тартибини қарор топтириш, «Ватанин севиниши, фарзандларни олоб, аҳлок, нафосат бобила тарбиялашнинг, оилани муқаддас сананиши, имонда, исломда мустақам бўлиниши, дуневий илмларни егаллашнинг, ҳаминча яқил бўлишимизни, инсоф, адолат, диенат меъорлари асосида яшашимизни Сиз билан бизга маслаҳат бериб кетганлар.

Мустақил тараққиёт йўлини таянган мамлакатимизда туб узгаришлари ва ислохотларнинг илҳомчили, талғичи ҳамда пешкалами давлат бўлганлиги сабабли мулкдорларимиз мулкчилик муносабатларини шикастеиз ташкил қилиб, иқтисодий фаолиятларига бозор қондаларини жорий қилмоқдалар.

Зиддиятларга тулик, партия қарорлари остида бошқарилган собиқ Иттифоқ қонунлари таъинган жамиятнинг истиқболли йўқ эканлиги бутун исбот талаб қилмайдиган ҳақиқатдир.

Мустақиллигимизнинг беш йиллигини завқ ва шавқ билан қунтиб олаётган ҳозирги қувончли, масъулиятли даврда фуқароларимизга шундай кенг имкониятлар яратилган, улар мулкдор сифатида луненинг ҳар қандай мамлакатига бориши, мустақил Ўзбекистон фуқароси бўлиб, мулк субъекти сифатида шартнома муносабатларида қатнашиши, уз ҳуқуқий қорхонасига ишлаб чиқарилган мулкни экспортга чиқариши ва уларнинг манфаатларини Ўзбекистон давлати томонидан ҳақон бозорда, шунингдек, халқро муносабатларда химоя қилиниши давлатимиз қонунийлик қафолатланганлиги жамиятда фуқаролик муносабатларининг шаклланишига, ривожланишига хизмат қилмоқда.

Бозор иқтисодиёти асосида фуқаролик муносабатларини ташкил этиш узлуқсиз равишда ташкил қилинганда куруқ мақсад бўлмай балки, биринчи навбатда қонунийлик билан бир тартибга солинадиган, халқимиз учун муносиб ва фарован ҳақон таъминлайдиган ҳуқуқий воситалар тизимидир. Демак, бозор иқтисодиёти уз моҳияти ва мазмунига кура соғлом турмуш тарзини вужудга келтириладиган ҳуқуқий муносабатлар дуниси эки тизимидир.

Ўзбекистонда бозор иқтисодиётини ҳаракатда келтириладиган қонунийлик мажмуаси яратилди. Бу эса уз уришда фуқароларимиздан ишлаб чиқариш муносабатларини ташкил қилишда қонунийлик, яратувчанлик, бунёдкорлик, ташаббуслорлик ҳамда тadbirkorликни талаб қилди. Жамиятда фуқароларимиз учун давлат томонидан шахс ва мулкдор сифатида бозор имкониятларидан фойдаланишнинг ҳуқуқий асослари ва имкониятларини уриятланди.

Бизнинг фикримизча, халқимизнинг маънавий имконияти, ушга Оллоҳ томонидан инюат этилган катта-катта таъбир ва техник захиралар, қундан-қунга мустақамлашган ҳамда ривожланиб бораётган халқро алоқаларимиз, ҳамда Ўзбекистонда фуқаролар ва инсонларнинг шахсий ҳуқуқларидан фойдаланиш учун халқро меъёрлар асосида зарур шарт-шароитлар мажмулини мустақил давлатимиз ва жамиятимиз тараққиётда фуқаролик муносабатларининг тобора ривожлантириши қафолатлайди.

Толдубек УМАРОВ, Ўзбекистон Республикасини Президентини ҳузурлида Давлат ва жамият қурилиш академиясини тингловчиси.

Ойнаи жаҳонда 1-7 июль. Телепрограмма for July 1-7. Includes sections for Dushanba 1, Dushanba 2, Chorshanba 3, Payshanba 4, Juma 5, Shanba 6, and Yakshanba 7. Lists various TV channels and programs.

Пешонасини қат-қат чиқарган эгаллаган бу тойлоқлик нурувий ота-хонлар бутуни дориланом куяларнинг қаддини кўсара қўтариб сўзлашди.

Тоҳир НОРҚУЛОВ олган сурат-лаҳза

Янгиликлар • Воқеалар • Хабарлар

ЮНЕСКО НИГОҲИ ТУШГАН

Бухоро. Ўзбекистон Республикасининг халқ таълими вазирлигида унутилмас воқеа содир бўлди. Вазир Жура Йулдошев мактаб ва лицей директорларига халқаро ЮНЕСКО ташкилотига аъзо бўлганлик тугрисидаги гувоҳнома ларни топширди. Улар орасида Бухоро шаҳридаги 8-урта мактаб ҳам бор.

Мактаб директори Н. Добролюбова ЮНЕСКО Бош директори Федерико Майордан хат олди. Унда бу билим даргоҳи нуфузли халқаро ташкилот руҳига киритилганлиги баён этилган. Шубҳасиз, бу имконият мактаб ўқувчиларининг бутун ер шароитлари билан узатар ҳамкорлик қилишга, дустлик ришталарини боғлашга кенг йул олади. Булардан ташқари, мактаб директори ўқув дарсликлари тўғрисида ҳам қабул қилиб олди.

Сафар АХМЕДОВ, жамоатчи мухбир.

«ШКОДА» СОВГА ҚИЛИНДИ

Самарқанд. «Фольксваген» ва «Шкода» автомобилларини сотадиган қўшма корхона муваффақиятли фаолият кўрсатмоқда. Унинг асосчилари — дунёга машҳур «Армас ГМБх», «Султо ГМБх» ва «Бравер Грейд АГ» фирмаларининг вакили доктор Абдул Раҳмон Зокирий жаноблари ҳамкорлик натижаларидан мамнун.

Шунинг ифодаси сифатида яқинда доктор Зокирий ажойиб қарор қабул қилди. Яъни унинг кўрсатмаси билан Самарқанд шаҳар солиқни сақлаш бўлими ва ички ишлар бошқармасига махсус жиҳозланган нархи 1,5 миллион сўмлик иккита «Шкода» автомобилни совга қилинди. Шу муносабат билан «Фольксваген» автосалонида бўлиб ўтган тантанادا Зокирий турухи томонидан Самарқанд ижтимоий-иқтисодий ҳаётига умидбахш ўзгаришларни қўллаб-қувватлашга доимо тайёр эканлиги билдирилди.

Зоҳир Тўрақулов, «Адолат»нинг ўз мухбири.

«АДОЛАТ»НИНГ БОЗОР ИҚТИСОДИЙЕТИ ПУГАТИ

ИНВЕСТИЦИЯ—(лотинча «эзибм кийиш» сўзи) Ишлаб чиқаришни ривожлантириш, товар ишлаб чиқариш ва фойда олишни кўпайтириш, миллий даромадини ошириш мақсадида маблағларни маълум қиларисини ҳамда чет элларнинг халқ ҳужажи объектларига узоқ муддатга жойлаштириш мақсадида маблағлар ва харажатларни қўйишнинг йиллик даражаси.

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

КОММЕРЦИЯ (ТИЖОРАТ) СИРИ

Маънавият

ШИРИН АЗОВБИМ — СЕВГИМ ...

Муҳаммад ЮСУФ

Публицист ўйлари

Бир қарасанг, ҳамма нарса жойида, ҳудудек ёстиқдошинг бор, фарзандларинг бири-бирдан ширин. Сени бир кун кўришмасанг ичкиби қолишди. Узинг ҳам кун бўйи уларни соғиниб юрасан. Лекин соҳи арзимасан бир сабаб билан рафиқангни рақибтиб кўрсан, ҳатто суйилми болангни салгина эркини кўнглингга сизмай жибзақки бўлиб қолсан. Узинг турпан чаманзордан турсан олиб бошқа, энди сенга бегона бўстонага бўйлашсан. У ерда қиздадоқ ёлғиз бошини эгиб турган бўлади. Хотира қалбингни элади. Уйлайсан-уйлайсан. Худди қир ортида чиққандек ҳай-ҳай сўзларда яна бир гул бўйи кўрсатади. Юрагинг бир эптикиб олади. Қўзларинг ачишиб, этинг жибзақкида. Ана у, сен қадрасга етмасанг бекис ва бебаҳо тугй. Сенинг илк муҳаббатинг, у энг ширин дамнигда сенга кўйиб табассум қилиб туради. Энг оғир кулларигда хотинингга кўйиб юм-юм йилгайди. Қани ундан кечиб кўр-чи, қани уни унутиб тургин-чи... Севги десади нима ўзи?

Бир йилгитни биламан. Чиройли. Чечан. Ширинсўз. Оиласи билан тоғу ашайди. Уша йилгит илк марта «севаман» деб билангити ушлаган киз эса утига кирса ҳам турмушта чиқмайди. Одамлар қани кизин пийбаг қилишиб қарган. У бўлса ҳеч кимни уша чечан йилгитга тенг қурмайди. Турмушта чиқмайман, дейди. Оиласи етиз қизинг умри эсе утиб бораётганига ўқинади. Гулдай қизинг қундаққунга сарғайиб, сўйиб бораётганини кўриб эзлади. Лекин на-чора.

Гоҳо кечалари она-бола жим бир-бирларига термулиб утириб юзюм йиллашади. Бу киз эларинг азир денгизга оқизса дунёни сув босади.Лекин улар остондан қўзига оқиб чиқмайди. Қон бўлиб жанарга тушганлариди.

Илгит эса ҳаммага мақтанлиб юради. Истасан ҳозир унга уйланиш мумкин, дейди. Лекин мен ундай қилмайман, дейди. Чунки гулдай хотиним, бир-бириндан ширин болариман бор, дейди.

Мен кизин унга турмушта чиқмай тоқ утаётганидан хурсандман. Чунки, бундан чиройли пасткаш билан яшайдиган кура, қари қиз бўлиб туяларга боролмай юргани яшаи.

Севги десади нима ўзи? Севги — қизлардоқинг баридан шабнам, Севги — ямилларини бўйидаги дур.

Севги — поракча дард, Севги — дардо махкам. Бир олам қўнқор у, Бир олам ҳушор...

Мен сени севаман — Қандай бўлса сўз, Мен сени севаман Нондай азал сўз...

Севги — тут баридан тўқилган шудрин, Севги — сўвўтларинг қўнқандаги юр.

Севги — ширин азоб, Севги — аччиқ шароб. Бир олам қўнқор у, Бир олам ҳушор.

Манагини кўриб қуй, сени эзувчи дейишди... Унинг елкасида иккита чандиқ чиққ. Қирқ биригичи йил қузида раис ишга чиқмагичи, деб қамчи билан урган экан.

Кампиринг иккита соғ тиши қолган. Мен олиб келган қирққизил олмағарини у неварларига олиб кўрди. Яна саволдан қайтарман: — Эрингитини яхши қурармишинг?

— Э-э, қўйсанг-чи болам. У пийтада севгини қим уйлабди, дейсан. Лекин қўйсанг сўқурдек йилгит эди... Севги десади нима ўзи? Муҳаббатим, қайдасан қалб ардоғим, Жайрон қўзим, қирларда қалган аҳим.

Кўзим тегмай тўқилган қизлардоғим, Энди сени излаб қайдан топарман...

Келар бўлсанг йўлнингга гул тўшардим, Сен Мақжунга, мен Лайлига ўшардим.

(Давоми келгуси сонда).

КИЗГИН ИЖОДГА ЧОРЛАДИ

Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 5 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасида мустақиллигининг 5 йиллигига бағишланган «Ўзбекистон — Ватаним маним» мавзусидаги кунишлар куриқ-танловини ўтказиш тугрисидаги қарори йилнинг катта воқеаларидан бири бўлди. Мазкур қарор нафақат барча ижод аҳлини, балки ҳар бир фуқарони ҳам қизгин ижода чорлади.

Шу кунгача 12 та вилоят, Қорақалпоғистон Республикаси ва Тошкент шаҳрида куриқ-танловнинг иккинчи босқичи якунланди. Олти ой мобайнида уларда 53 мингдан ортиқ иштирокчи қатнашди. 10 мингдан зиёд янги қўшиқ яратилди. Андижон вилоятида куриқ-танлов у босқичда бўлиб ўтди. Қорақалпоғистон Республикасида ўтказилган куриқ-танловда 7322 нафар турли касб эгаси уларининг 754 та янги қўшиқлари билан иштирок этди. Шунинг ҳам тақдирлаш кераки, мавжуд шарт-шароитни ҳисобга олган ҳолда ташкилий қўшма «Ўзбекистон» гастроль-концерт бирлашмаси тизимидаги профессионал хонандалар ва эстрада вокал-чолгу ансамбллари алоҳида танлов ўтказишга руҳбат берди.

Айни кунларда куриқ-танловнинг якуний босқичини юқори савияда ўтказиш мақсадида республика штаби тужилди. Штаб «Баҳор» концерт зали биносидеда жойлашган бўлиб, унга маданият ишлари вазир уринбосари М. Абдуқудузов бошчилик қилмоқда. Шунингдек, якуний босқични ўтказувчи саҳна-лаштирувчи гуруҳ ҳам иш бошлади. Бундан ташқари куриқ-танлов рамзи тасдиқланди, афиша ва тақлифнома лойиҳалари нашрга тайёрланди. Регионал куриқ-танлов голиблари дастурини якуний босқичга олиб чиқиш учун 25 нафар кишидан иборат ишчи гуруҳи тужилди.

Куриқ-танловнинг якунловчи босқичи июль ойи охирида «Туркистон», «Халқлар дустлиги» саройларида бўлиб ўтади.

Хуллас, кунгилларда янги қиёфага ўз қўшиқларимиз унди. Утай қўшиқларни зурмураки қўйлаш азобидан халос бўлди. Бу ҳам Яраттанинг бизга иноятидир.

СПОРТ

Истанбулда йирик халқаро турнир бўлиб ўтди. Унда Осиё ва Оврупоинг 13 мамлакатидан кучли полвонлар иштирок этишди. Ҳамюртларимизга мусобақанинг иккита соврини насиб этди.

Бухоролик Фарҳод Тўраев (78 кг) барча рақибларини мағлубиятга учратди. У ҳал қилувчи бешлашувда Қозогистон Олимпияга терма жамоаси аъзоси Млвсовни 10:0 ҳисобида енгди. Хоразмлик Рустам Юсупов эса ута оғир вазн тоифасидаги дзюдочилар орасида учинчи уринга кутарилди.

Авлар уртасида ягона вакилимиз бухоролик Дилафруз Отаева (72 кг) бешинчи уринни эгаллади.

Қозогистон очик чемпионатида вакилларимиз муваффақиятли қатнашди. Олимпияга терма жамоамиз аъзоси Елена Бургинман найзани 56.14 метрга улоқтириб, бош соврин билан тақдирланди. Уч хатлаб сакрашда Евгений Петин 16.50 метр натижа кўрсатиб голиб чиқди. Бу галаба Петинни Атланта Олимпиядағи йўлнамани билан таъминлади.

Республика Олимпияга уринбосарлари билим юртида қасаба уюшмалари жамиятига қарашли спорт мактабларини тарбияланувчилари уртасида Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги ва замонавий Олимпияга уйинларининг 100 йиллигига бағишлаб «Булгуси олимпиячилар» номли мусобақа ўтказилди. Унда республикамизнинг турли шаҳарларидан келган 7-12 ёшли қизлардоқин иштирок этишди.

Турли ёш гуруҳларида Милана Касенко Катя Харрасова (Тошкент), Ира Ян, Аниа Лозматова (Олмалик), Жена Киоса (Чирчик) кўпқарраб голиб бўлди.

Яқинда «Жиззахтранс» давлат хиссадорлик жамияти тармок ва бўлимлари уртасида спортнинг олти тури — футбол, волейбол, стол тенниси, шохмат, шашка, тош кўтариш бўйича мусобақа бўлиб ўтди. Қизгин баҳолардан сўнг Мирзачўл тумани вакиллари умумий ҳисобда голиб деб топилди.

ЭҲ. СИЗ СОДА ЧУКЧАЛАР

Икки чукча урғабди қолди. Бирини иккинчисига деди: —Биласанми, кеча хотининг мен билан этди. —Нима бўпти. Мен билан ҳар кунни этади.

Чукчалар Хитойга уруш эълон қилди. Хитойликлар Чукоткани харитадан ахтариб-ахтариб, ниҳоят топишиб уша томонга йул олдилар. Улар йўлда чукчаларга дуч келишди ва сурашди.

—Чукчалармисиз? —Ҳа, чукчалармиз. —Сизлар бизга уруш эълон қилдингларми? —Ҳа, биз. —Биз миллирдан ортиқмиз, сизлар-чи? —Эҳ-ҳа, —ўйланиб қолди чукчалар. —Шунча одамни қаерга қўйишни ўйлабамиз.

Қўлматбаҳо пустин кийган чукча дифта кириши билан орқасидан икки нафар талончи кириб дук урди: —Пустинни е!

Латифалар

Чукча ажабланиб суради: —Нима, ез келдингми? ...

Икки чукча бекатда уттан транспортларни кузатиб утирибди. Биринчиси иккинчисига савол берди: —Энг тез юрадиган транспорт қайси, биласанми? —Тролейбус. Боғланган ҳолда шунча тез юраётгани, ечиб қўйишса борми...

Чукча электропоезда иккита билет олди. —Нега иккита билет олдинг? —Биттасини фукотиб қўйсам... —Иккинчисини ҳам фукотиб қўйсанг-чи? —Ҳечқиси йўқ, менда ойлик чипта ҳам бор.

Алабиет институтига кириш имтиҳонини топшираётган чукчага ўқитувчи савол бермоқда: —Сиз Толстойни ўқитганмисиз? —Йўқ, чукча уни ўқимаган. —Шекспирни-чи, ўқитганмисиз? —Йўқ, чукча уни ўқимаган. —Тургеневни-чи? —Уни ҳам! —Унда нега сиз бу ерга келдингиз?

—Чукча ўқувчимас, эзувчи бўлмоқчи. ...

«Чукча—фильм» киностудияси уруш тугришда кино олмақда. Бирдан эшик қаттиқ тақиллади. —Ким у? —Оч! Гестапо! —Нима керак? —Партизан! —Қанақа партизан! —Олег Кошевой. —У Тундрага варақа епиштиргани ва куприкни порлаггани кетган.

—У келса гестапо келиб қаттиқ сўкиб кетди деб қўйишлар.

Чукча 50 тиёнига лоторея сотиб олган эди. Ютуққа «Волга» автомашинаси чиқди. Ютуқни олчи учин бориб деди: —Менга оқ рангли «Волга» беришлар.

—Кеширасиз, оқ ранглиси йўқ. Хоҳсангиз қора, кук ва қизил рангдигилари бор.

—Шундайми?—хафа бўли чукча—унда 50 тиёнини қайтариб беришлар.

Русчадан Шухрат АЛИМАТОВ таржумалари.

Adolat Justice * عدالت * 1996 йил 29 июль

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ. Кабулхона телефони: 33-41-89

ТАХРИР ХАЙАТИ: Турғунўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Анвар ЖУРАБОВЕВ, Нажмиддин КОМИЛОВ, Акмал КОСИМОВ, Муқимжон КИРҒИЗБОВЕВ, Тўхтамурод ЖУРАЕВ, Абдурафиқ АҲАДОВ, Чоржау АБДИРОВ, Алижон ЮСУПОВ, Баходир УМИРЗОКОВ, Жўра ЙЎЛДОШЕВ, Мукаррамжон АЗИМОВА, Турғунбой МАДИЁРОВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Шухратжон АЛИМАТОВ, Муҳаммад ЮСУФ.